
Abordatge diagnòstic i terapèutic de les grans síndromes digestives II

PID_00246583

Fernando Fernández-Bañares (coordinador)
Marta Piqueras Cano
Sabela Lens García
Yamile Zabana Abdo

Material docent de la UOC

Fernando Fernández-Bañares

Docent de pregrau i postgrau des de 1996. Especialista en Aparell Digestiu des de 1985. Responsable de la consulta de diarrea crònica del Servei de Digestiu de l'Hospital Universitari Mútua Terrassa (HUMT). Coordinador del Grupo Español de Colitis Microscòpica i membre de l'European Microscopic Colitis Group. Membre del grup de recerca en malalties digestives de l'HUMT, integrat al Centre de Recerca Biomèdica en Xarxa de Malalties Hepàtiques i Digestives (CIBERehd) de l'Institut de Salut Carlos III i reconegut com a grup consolidat de l'AGAUR. Ha publicat més de cent cinquanta articles en revistes biomèdiques indexades a PubMed, a més de múltiples articles de revisió i capítols de llibre. President actual de la Sociedad Española de Enfermedad Celíaca (2015-2019).

Marta Piqueras Cano

Especialista en Aparell Digestiu des de 2003. Adjunta del Servei de Digestiu des de 2003 i de la Unitat de Malalties Inflamatòries Intestinals del Consorci Sanitari de Terrassa (CST). Membre del Grupo Español de Enfermedad de Crohn y Colitis Ulcerosa (GETECCU) i de l'Associació Espanyola de Gastroenterologia (AEG), fent col·laboracions en estudis multicèntrics i publicacions de grup indexades a PubMed, a més d'escriure múltiples articles i capítols de llibre. Membre vocal de la Societat Catalana de Digestologia entre 2013 i 2017.

Sabela Lens García

Llicenciada en Medicina per la Universitat de Santiago de Compostel·la. Especialista en Aparell Digestiu (Hospital Clínic de Barcelona). Doctora en Medicina per la Universitat de Barcelona. Màster en Recerca Clínica en Hepatologia per la Universitat de Barcelona. Diplomatura en Fonaments de Disseny i Estadística per la Universitat Autònoma de Barcelona. Membre del grup de recerca en Hepatitis Víriques (CB06/04/0004), integrat al Centre de Recerca Biomèdica en Xarxa de Malalties Hepàtiques i Digestives (CIBERehd). Membre de la Junta de la Societat Catalana de Digestologia i membre de l'Associació Espanyola i Europea per a l'Estudi del Fetge (AEEH i EASL).

Yamile Zabana Abdo

Metgessa adjunta del Servei de Digestiu de l'Hospital Universitari Mútua Terrassa i de la Unitat de Malalties Inflamatòries Intestinals del mateix centre. Membre del grup consolidat integrat al Centre de Recerca Biomèdica en Xarxa de Malalties Hepàtiques i Digestives (CIBERehd) de l'Institut de Salut Carlos III i reconegut com a grup consolidat de l'AGAUR. Tutora de residents i col·laboradora docent de pregrau des de 2012. Especialista en Aparell Digestiu des de 2007 (Hospital Universitari Germans Trias i Pujol, Badalona). Doctora en Medicina per la Universitat Autònoma de Barcelona des de 2015. Coordinadora del grup jove del Grupo Español de Enfermedad de Crohn y Colitis Ulcerosa (GETECCU). Diverses publicacions en malaltia inflamatòria intestinal tant des del vessant clínic com amb l'enfocament translacional.

L'encàrrec i la creació d'aquest material docent han estat coordinats pel professor: Rubén Nieto (2017)

Primera edició: setembre 2017

© Marta Piqueras Cano, Sabela Lens García, Yamile Zabana Abdo, Fernando Fernández-Bañares

Tots els drets reservats

© d'aquesta edició, FUOC, 2017

Av. Tibidabo, 39-43, 08035 Barcelona

Disseny: Manel Andreu

Realització editorial: Oberta UOC Publishing, SL

Cap part d'aquesta publicació, incloent-hi el disseny general i la coberta, no pot ser copiada, reproduïda, emmagatzemada o transmesa de cap manera ni per cap mitjà, tant si és elèctric com químic, mecànic, òptic, de gravació, de fotocòpia o per altres mètodes, sense l'autorització prèvia per escrit dels titulars del copyright.

Introducció

Aquesta segona assignatura fa referència a quadres clínics que veureu freqüentment a urgències, com el dolor abdominal, la diarrea aguda o l'oclusió intestinal. Altres, com la diarrea crònica o les alteracions de la biologia hepàtica, són situacions que veureu més sovint a consultes externes, malgrat que algunes vegades són també urgències hospitalàries. Com en l'assignatura prèvia, cal que tingueu coneixement de les principals característiques d'aquestes entitats, i també de les eines d'avaluació i intervenció. La nostra pretensió ha estat transmetre uns coneixements eminentment pràctics, que us permetin afrontar aquestes situacions clíniques amb comoditat, tant a urgències com a la vostra rotació per la planta.

En concret, treballarem els següents quadres en aquesta assignatura a partir de materials elaborats per referents en els àmbits següents:

- diarrea aguda,
- diarrea crònica,
- dolor abdominal,
- oclusió intestinal,
- alteracions de la biologia hepàtica.

Objectius

Els objectius i competències són com a l'assignatura precedent, però en relació amb les entitats que treballarem en aquesta.

Així, els objectius són:

1. Presentar els principals trets i diagnòstic diferencial dels símptomes o síndromes mencionats a l'apartat de continguts.
2. Treballar el maneig inicial dels símptomes o síndromes mencionats a l'apartat de continguts.

Amb el treball de l'assignatura volem que els estudiants:

1. Siguin capaços de diagnosticar, diferenciar i orientar terapèuticament els pacients d'urgències i consultes externes amb els símptomes i síndromes mencionats anteriorment.
2. Puguin saber quan han de demanar proves confirmatòries adequades.
3. Siguin capaços de realitzar un tractament inicial als pacients amb aquests símptomes i síndromes.

Continguts

Mòdul didàctic 1

Diarrea aguda

Yamile Zabana Abdo

1. Definició de diarrea aguda
2. Anamnesi
3. Aproximació general al diagnòstic i classificació
4. Diarrea aguda de causa infecciosa
5. Diarrea aguda per intoxicació alimentària
6. Diarrea aguda induïda per fàrmacs
7. Avaluació de la diarrea aguda
8. Tractament de la diarrea aguda
9. Situacions especials
10. Criteris d'ingrés en un pacient amb diarrea aguda

Mòdul didàctic 2

Diarrea crònica

Yamile Zabana Abdo

1. Definició de diarrea crònica
2. Aproximació general al diagnòstic de la diarrea crònica
3. Anamnesi i classificació
4. Diarrea crònica amb característiques orgàniques
5. Diarrea crònica aquosa de característiques funcionals

Mòdul didàctic 3

Oclusió intestinal

Marta Piqueras Cano

1. Definició i tipus
2. Fisiopatologia
3. Etiologia
4. Diagnòstic
5. Maneig general i tractament de l'OI

Mòdul didàctic 4

Dolor abdominal en l'adult

Marta Piqueras Cano

1. Definició i tipus
2. Etiologia
3. Diagnòstic
4. Maneig general i específic del DAA

Mòdul didàctic 5

Alteració de la biologia hepàtica

Sabela Lens García

1. Definició d'alteració de la biologia hepàtica
2. Procés d'avaluació
3. Principals etiologies causants d'alteració de la biologia hepàtica